

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 48

Utgitt 21 desember

1939

Regler for transport av dyr.

1 desbr.

(Fastsatt av Landbruksdepartementet i medhold av § 15, annet ledd, i lov av 7 juni 1935 om dyrevern samt kongelig resolusjon av 20 september 1935).

§ 1. Transport av dyr skal foregå med omhu og på en slik måte at dyra ikke utsettes for unødige lidning.

§ 2. Under transport til sjøs må det treffes særlige råd-gjerder så dyra ikke skader seg eller hverandre under sjø-gang, eller utsettes for kulde, regn eller snø. I tia fra 1 oktober til 1 mai skal dyra under transporten ikke være på åpent dekk med mindre det gjelder korte reiser.

§ 3. Under transport med jernbane må det ikke innlastes flere storfe og hester i vognene enn at vokterne kan komme fram mellom dyra.

Dyrevogner må kjøres fram til bestemmelsesstedet uten unødige forsinkelse. Hvis det er nødvendig at dyrevogner settes igjen, må det sørges for at dyra får tilstrekkelig med fôr og vann og høve til å hvile seg.

Dyrevogner må ikke uten nødvendighet følge med toget under rangering. I tilfelle må rangeringen skje med var-somhet.

§ 4. Automobil og tilhenger som i ervervsøyemed eller som jamt eller over lengre avstander brukes til transport av hest, storfe, sau, geit eller større svin som ikke transporteres i kasse, skal være godkjent av politiet (på landet av lensman-nen). Militære dyretransporter er unntatt fra denne bestem-melsen.

Ved dyretransporter skal automobilens kjørehastighet under hensyn til veiens beskaffenhet og forholdene for øvrig være avpasset slik at dyra ikke unødige utsettes for rystelse eller annen lidning.

§ 5. Godkjenning av automobil (tilhenger) etter § 4 kan bare gis på følgende vilkår:

1. Vognkassa skal ha disse minstemål (målt innvendig): Lengde 2,5 meter, bredde 0,90 meter, høyde 1,10 meter.
2. Sidene på vognkassa skal slutte tett sammen innbyrdes og med vognbunden, og skal enten være helt tette eller

1 desbr. bestå av tettsittende, solide sprosser. Den nederste delen skal alltid være tett i en høyde av minst 30 centimeter. Hvis vognkassa eller en del av denne er til å ta bort, må forbindelsene være forsvarlige.

3. Innersida av vogna skal være glatt uten framstående skarpe kanter, bolter, spiker, lister, skruer, ringer eller liknende, som kan skade dyra under transporten. Beslag og labanker må være anbrakt utvendig. Hvis bakfjelen på vogna kan slås ned som lastelem, kan den være forsynt med høylede lister. Disse må ikke være høyere enn 3 centimeter. Ringer til å binde dyra i skal være anbrakt slik at de ikke kan sjenere dyra. Automobil og tilhenger, som skal brukes til hestetransport, skal være forsynt med en polstret regulerbar tverrbom, som hesten under transporten skal kunne støtte bringa mot.
4. Automobil (tilhengeren) skal være forsynt med presenning. Til fastbinding av denne skal det være anbrakt bøyler eller så høye sidelemmer at presenningen ikke henger ned på dyra. Presenningen må være tett foran og på sidene.
5. Vognkortet for automobil (tilhenger) som er godkjent til dyretransport, skal av politiet (lensmannen) gis påtegning om godkjenningen, og automobil (tilhengeren) skal påsettes et skilt merket «Dyretransport».

§ 6. Smådyr som fjørfe, kaniner, smågriser, hunder, katter og liknende skal transporteres i kasser eller korgor så høye at dyra når de står oppreist ikke støter mot lokket.

Hvis dyra ikke transporteres enkeltvis må de ha plass nok til at de fritt skal kunne bevege seg om hverandre. Lengden på kassa eller korga må alltid være større enn lengden av hvert av de enkelte dyr som transporteres.

Kassene eller korgene, som skal ha tett bunn, må være rikelig forsynt med strø. De skal for øvrig være slik laga at dyra får nok luft og lys. Åpningene må ikke være så store at dyra kan få hodet eller beina utafør, og derved utsettes for skade. Det må sørges for at det under transporten blir tilstrekkelig luftfornyng i kasser og korgor.

Dyr av ulike arter må holdes atskilt.

§ 7. Ved innlasting og lossing av hester, storfe og andre større dyr må det vises stor forsiktighet. Drektige dyr må behandles med særlig forsiktighet. Seler og andre innretninger som brukes må være sterke og bekvemme og passe for øyemedet.

På brygger og andre steder, hvortil det jamt foregår dyretransporter, skal det være forsvarlig landgang, som kan brukes ved avlastingen.

§ 8. På dampskip (herunder motorskip, motorbåt), jernbane, automobil eller annet transportmiddel må større dyr som hester og storfe holdes artvis atskilt fra hverandre. Større dyr som hester og (eller) storfe må holdes atskilt fra mindre dyr.

I den utstrekning som det anses nødvendig for å hindre at dyra skades skal det i tilfelle være solide og hensiktsmessige båser eller andre skilleinnretninger mellom de enkelte dyr.

Det må ved rengjøring og tilstrekkelig påfylling av strø sørges for at underlaget ikke blir for glatt for dyra.

Hester og storfe skal holdes forsvarlig bundet. Remmer og tau som brukes må være sterke og så tykke at de ikke skjærer seg inn i huden på dyra eller på annen måte forårsaker liding.

Intet dyr må transporteres med beina sammenbundet.

Når transporten varer i mer enn 6 timer skal plassen være så rommelig at alle dyra skal kunne ligge samtidig. Dette gjelder dog ikke ved transport av hester.

§ 9. Dyra skal under transporten ha nødvendig tilsyn og stell. Hvis det kan regnes med at reisen varer over 6 timer skal det sørges for tilstrekkelig med fôr og vann. I kasser og korgor for transport av smådyr skal ete- og drikkekarrene anbringes slik at de ikke kan veltes av dyra.

Når det ikke følger med egen vokter har den som utfører transporten (dampskips-, jernbane- eller bilselskapet) ansvaret for at bestemmelsene i foregående ledd iakttas. Også når vokter følger med må vedkommende ansvarshavende føre tilsyn med at dyra får det nødvendige fôr og vann, og at de for øvrig ikke lir unødige under transporten.

§ 10. Under transporten og på laste- og losseplassene må dyra, i den utstrekning det er mulig, vernes mot styggevær og mot varme om sommeren og kulde om vinteren. Ved dampskipsstoppsteder og andre steder, hvorfra det jamt sendes dyr, bør det være et skur, der dyra kan settes inn i ventetia.

§ 11. Bare dyr som er friske og ikke halte kan drives, og dyra må under drivinga ikke overanstrenges. Det må tas omsyn til dyr som blir synlig anstrengte, skader seg, blir sjuke eller sårbeinte. Dyra må få tilstrekkelig hvile og nok fôr og vann.

Dyr må under driving ikke bindes sammen eller bindes fast til kjøretøy på en slik måte at de utsettes for unødige liding.

§ 12. Overtredelse av disse bestemmelser straffes etter § 16 i lov av 7 juni 1935 om dyrevern, forsåvidt ingen strengere straffebestemmelse finner anvendelse.

1 desbr. § 13. Disse regler trer i kraft 1 april 1940. Fra samme tid oppheves plakat av 1 juli 1927 om regler for transport av husdyr.

8 desbr. **Skrivelse fra Sosialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 vedtak av Høland's herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 27 november d. å. om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 22 desember d. å.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer, bortsett fra de som nevnes i § 3, skal på hverdager med de nedenfor nevnte unntak holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30. Lørdager lukkes dog kl. 18.

Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften samt 1 mai og 17 mai lukkes kl. 15.

B. På søn- og helgedager holdes helt lukket.

§ 2. Utsalgssteder som bare selger melk og fløte kan på søn- og helgedager holdes åpne fra kl. 8 til kl. 10.

Før øvrig gjelder for disse utsalgssteder bestemmelsene i § 1.

§ 3.

A. Utsalgssteder som bare selger varme pølser, friske grønnsaker, frukt, fiken, dadler, spisesjokolade, konfekt, sukkertøy, iskrem, mineralvann, alkoholfritt øl, safter, syltetøy og marmelade skal på hverdager med de nedenfor nevnte unntak holdes lukket fra kl. 23 til kl. 8. På lørdager og dagen før helgedager kan dog holdes åpent til kl. 24.

Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 18.

B. På søn- og helgedager kan holdes åpent fra kl. 17 til kl. 23 med de nedenfor nevnte unntak.

Langfredag, 1 påskedag, 1 pinsedag og 1 juledag holdes helt lukket.

Når julaften og nyttårsaften faller på søndag kan det bare holdes åpent fra kl. 17 til kl. 18.

§ 4. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 5. Overtredelse av vedtektens bestemmelser straffes etter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

9 desbr.

I medhold av § 15 i lov av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer, jfr. § 16 i samme lov og kongelige resolusjoner av 10 desember 1937 og 29 juli 1938, fastsettes følgende

Alminnelige bestemmelser om hvalpesjuka hos hund og hos pelsdyr i fangenskap.

A. Om hvalpesjuka hos hund.

§ 1.

- a. Når det måtte vise seg at en hund har fått hvalpesjuka plikter eieren eller den som på hans vegne fører tilsyn med hunden å melde fra om det til veterinær eller politimesteren eller lensmannen (se lovens § 14) samt å holde hunden innesperret og betryggende isolert fra friske hunder og fra pelsdyr så lenge sjukdommen varer og i minst 3 uker etter at siste symptom på akutt hvalpesjuka har vist seg.
- b. I medhold av § 8 i nevnte lov tillates det at hunder blir vaksinert mot hvalpesjuka. Hvis en hund blir podet med levende smittestoff mot hvalpesjuka, har eieren eller den som fører tilsyn med hunden plikt til å holde den innesperret og isolert slik som foran bestemt i minst 3 uker etter en slik poding.

§ 2. På sted hvor det drives al eller oppstalling av hunder (kennel) og hvor en eller flere hunder har fått hvalpesjuka eller er blitt podet med levende smittestoff mot denne sjuken, må ingen hund tas utafor den innhegnete hundegård i kennelen (jfr. dog § 3) før det er gått minst 3 uker etter at siste symptom på akutt hvalpesjuka har vist seg eller 3 uker etter siste poding. Det gis dog løyve til å føre bort de hunder som bevislig har gjennomgått sjukdommen eller som før — med positivt resultat — har vært podet med levende smittestoff dersom veterinær tillater det, og hunden, før den blir tatt ut, har fått et desinfiserende bad.

§ 3. Det tillates at en hund som er angrepet av eller podet med levende smittestoff mot hvalpesjuka blir ført til veterinær på det vilkår at den enten blir båret eller kjørt i særskilt kjøretøy og at det nøye blir påsett at det ikke skjer smitteoverføring. Det gis dog løyve til at en slik hund eller materiale av den sendes direkte til Norges veterinærhøgskole eller Veterinærinstituttet til undersøkelse når sendingen skjer på betryggende måte så smitteoverføring ikke antas å finne sted. Videre kan hunden tas ut til lufting på det vilkår at den føres i bånd og ikke kommer utafor tilliggende gårdsplass og heller

9 desbr. ikke kommer i nærhet av eller i berøring med andre hunder eller pelsdyr (§ 7), liksom en må sørge for at det blir hatt et desinfiserende stoff på uttømmelser fra hunden.

§ 4. Det er forbudt å la hund komme inn i et oppstallingsrom, hundehus eller liknende der det har oppholdt seg hund eller pelsdyr (§ 7) som har vært angrepet av eller som har vært podet med levende smittestoff mot hvalpesjuka før slike oppholdsrom er betryggende desinfisert. Kjøretøy, korgger, kasser, tepper og andre gjenstander som har vært brukt til slike sjuka eller podede hunder skal desinfiseres før de kan brukes til andre hunder eller pelsdyr (§ 7).

Hund som er død eller avlivet på grunn av hvalpesjuka skal straks brennes eller på annen måte destrueres eller graves godt ned (se lovens §§ 9 og 22). Huden av den kan dog brukes hvis den straks blir sendt til garving.

§ 5. Hvis det ikke blir handlet i samsvar med disse bestemmelsene kan veterinærdirektøren, fylkesmannen, distriktsdyrlegen eller den veterinær som har vært tilkalt, påby at alle hunder på vedkommende sted skal holdes helt innesperret i et nærmere bestemt tidsrom.

§ 6. Det er forbudt å la hund delta i jaktprøve, hundestilling, konkurranse, hundeløp o. l. med mindre det attesteres av veterinær at hunden umiddelbart før er undersøkt av ham og erklært fri for hvalpesjuka og at det heller ikke er sannsynlig at hunden etter forholdene overfører slik sjukdom.

B. Om hvalpesjuka hos pelsdyr i fangenskap.

§ 7. I medhold av den nevnte kongelige resolusjon av 29 juli 1938 bestemmes at reglene i den nevnte lovs kap. 3 omfatter hvalpesjuka hos alle pelsdyr i fangenskap når de tilhører hundefamilien (*Canidae*) og mårfamilien (*Mustelidae*), f. eks. alle slags rev, mink, ilder, mår, fritter, fisher (*pecan*), oter o. l.

§ 8. Når det måtte vise seg at et av de i § 7 nevnte pelsdyr har fått hvalpesjuka plikter eieren eller den som på hans vegne fører tilsyn med dyra å melde fra om det til veterinær, politimesteren eller lensmannen (se § 14 i loven).

§ 9. Når hvalpesjuka er konstatert i en pelsdyrgård eller besetning, anses samtlige dyr i slike besetninger smittet inntil det er gått minst 6 måneder etter at sjukdomstilfellene opphørte i besetningen. Så lenge besetningen er ansett for smittet er det forbudt å føre levende pelsdyr bort fra den. Hunder på slike steder skal holdes bundet.

Alle pelsdyr som dør eller avlives i en slik smittet besetning skal straks brennes eller på annen måte destrueres eller graves godt ned (se §§ 9 og 22 i loven). Skinn av slike

dyr kan dog sendes bort fra gården når skinna har vært lagret 9 desbr. i varmt rom i minst 4 uker.

Unntatt fra bestemmelsene i denne paragraf er levende pelsdyr eller materiale av slike dyr som sendes direkte til Norges veterinærhøgskole eller Veterinærinstituttet til undersøkelse, når sendingen skjer på betryggende måte så smitteoverføring ikke antas å finne sted.

§ 10. Før betryggende desinfeksjon har funnet sted er det forbudt å sette pelsdyr inn i oppstallingsrom, bur, reirkasser, løpegård eller liknende hvor det har oppholdt seg pelsdyr eller hund som har vært angrepet av eller podet med levende smittestoff mot hvalpesjuke.

Bur, kasser, farmrekvisita og andre gjenstander som har vært brukt til slike sjuke eller podede dyr må ikke føres bort fra pelsdyrgården eller brukes til andre pelsdyr eller hunder før betryggende desinfeksjon har funnet sted. Det er også forbudt å føre bort fôr og andre varer som har vært i berøring med smittede pelsdyrgårder eller besetninger.

Det må sørges for at fremmede hunder ikke får høve til å komme i nærheten av bura på en smittet pelsdyrgård.

§ 11. Røkttere eller andre personer som arbeider eller ferdes i en pelsdyrbesetning som er smittet av hvalpesjuke (§§ 8 og 9) må vise nødvendig forsiktighet med skotøy, arbeidsklær og hender så smitte ikke spres. Uvedkommende har ikke adgang til smittet pelsdyrgård uten samtykke fra vedkommende veterinær.

§ 12. I medhold av § 8 i nevnte lov bemyndiges veterinærdirektøren til å gi løyve til at de i § 7 nevnte pelsdyr kan vaksineres mot hvalpesjuke.

§ 13. Den som kjøper pelsdyr eller mottar slike dyr til parring, i pensjon eller liknende, plikter å påse at dyra kommer fra besetning hvor det i de siste 6 måneder ikke har forekommet hvalpesjuke eller hvalpesjukeliknende tilfelle. I tvilstilfelle skal saken forelegges vedkommende veterinær eller distriktsdyrlegen.

Det er forbudt å sette friske pelsdyr inn i smittet besetning.

§ 14. Det er forbudt å holde pelsdyrutstilling i distrikt hvor det opptrer epizootier av hvalpesjuke hos pelsdyr eller hund.

Det er forbudt å føre pelsdyr til utstilling med mindre det er med attest fra veterinær om at dyra er fra besetninger hvor det ikke har forekommet hvalpesjuke eller hvalpesjukeliknende tilfelle i de siste 6 måneder. Ved ankomsten til utstillingen skal dyra undersøkes av utstillingens veterinær som samtidig kontrollerer attestene. Det er forbudt å motta på utstillingen

9 desbr. dyr som det ikke kan framvises slike attester som nevnt for eller som antas angrepet av hvalpesjuke.

Utstillingsbordet skal være dekket av papir som skiftes mellom hver gruppe.

Utstillingens funksjonærer, utstillere og andre personer som befinner seg på utstillingsområdet plikter å rette seg etter de direktiver som utstillingens veterinær måtte gi for å hindre smittespreiing.

Det er forbudt å medta hunder på utstillingsområdet.

C. Andre bestemmelser.

§ 15. Veterinærdirektøren kan gi nærmere regler til gjennomføring av disse bestemmelser og kan dispensere fra bestemmelsene.

§ 16. Disse bestemmelser trer i kraft 1 januar 1940.

§ 17. Overtredelse av disse bestemmelser eller av påbud (§§ 5 og 14) eller regler (§ 15) som er gitt i medhold av dem er straffbar, jfr. § 27 i den nevnte lov av 14 juli 1894 med tilleggslover.

9 desbr. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 19, annet ledd, jfr. trafikkreglenes § 22, bestemmes som gjeldende inntil videre følgende om nedsatt fartsgrense for motorvognkjøring forbi Valen sjukehus i Sunnhordland:

Den største tillatte fart for motorkjøring i Valen i Sunnhordland på strekningen forbi Valen sjukehus må ikke overstige 35 km pr. time. Nødvendige varselskilter må oppsettes i ytterpunktene for det område hvor fartsbegrensningen skal gjelde.

9 desbr. **Skriv frå Forsyningsdepartementet.**

Departementet har nå fastsett at punkt B 6 i føresegnene frå 6 oktober 1939 om fullstendig rasjonering av sukker og kaffi heretter skal lyda slik:

6. Mannskap på skip i innanriks fart skal ha rasjoneringskort og kjem inn under føresegnene i punkt 1.

Restaurantverksemder for passasjerar om bord i skip i innanriks fart går inn under føresegnene i punkt 7.

For mannskap og restaurantverksemder om bord på skip i utanriks fart gjeld ikke rasjoneringsføresegnene, men tollstellet fører kontroll med utførsla av rasjonnerte varer til dette bruk på same måten som når det elles gjeld proviant til slike skip, og sender melding til vedkomande forsyningsnemnd.

Det skal delast ut rasjoneringskort til dei som har sin heim i Noreg av mannskapet på slike skip. Desse korta kan likevel herre nyttast i den tida når vedkomande forlet skipet i norsk hamn for å vera heime.

Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.

11 desbr.

Departementet har i dag i medhold av kongelig resolusjon av 1 og 22 september d. å. truffet følgende

Bestemmelser for Oslo og omkringliggende distrikter om utlevering av kol, koks og sinders.

1. For Oslo og de omkringliggende distrikter som regelmessig har fått sine forsyninger fra Oslo, tillates ny en-gangs utlevering av kol, koks og sinders etter følgende bestemmelser:

Alle som etter utleveringstillatelse av 26 oktober d. å. fikk høve til å ta ut brensel, kan nå få:

- a) Inntil 20 hl koks nr. 2 eller 3 eller småfallen sinders til alminnelige rundbrennerovner pr. rekvirent (husstand eller annen forbruker).
- b) Inntil 2 tonn sinders eller koks nr. 1 til mindre gårder med sentraloppvarming.
- c) Tilsvarende kvantum sinders eller stokerkol, likevel ikke for mer enn 2 måneders vanlig forbruk — til bygningskomplekser med mange leiligheter, kontorer, hoteller og liknende.

Bestillinger fra de her nevnte forbrukere skal skje skriftlig, og være bilagt med oppgave over vanlig årsforbruk og beholdning på bestillingsdagen.

- d) Inntil 500 kg kol pr. husstand til de forbrukere som er nevnt under a. og b.
2. Den kontroll med utleveringen som er opprettet gjennom forhandlernes felleskontor blir opprettholdt.
3. Bestilling frå private forbrukere utenfor Oslo, Aker og Bærum skal være bilagt med skriftlig godkjenning fra stedets forsyningsnemnd.
4. Overtredelse av bestemmelsene og meddelelse av feilaktige opplysninger medfører straffansvar.
5. Disse bestemmelsene trer i kraft straks.

Skrivelse fra Sosialdepartementet.

12 desbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 vedtak av Hasvik herredstyre, Finnmark fylke, i møter 5 juni og 30 oktober d. å. om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Forandringen trer i kraft straks.

12 desbr. Etter forandringen lyder § 1, så:
§ 1.

A. Utsalgsteder for varer skal på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 9.

Påskeaften, pinseaften og julaften lukkes kl. 16 og 1 og 17 mai kl. 12.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

13 desbr. **Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.**

Departementet har i dag i medfør av lov om forsyningsnemnder av 9 juni 1939 § 4, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1939, har gjort vedtak om endringer i de foresegner om fylkesforsyningsnemnder som ble gitt av Landbruksdepartementet 29 august 1939.

Etter endringene lyder vedkommende foresegner så:

§ 5. Har fylkesutvalget ikke vedtatt noe anna blir forsyningsnemnda bundet ved underskrift av formannen sammen med forretningsføreren. Fylkesmannens underskrift er likevel nødvendig forat det skal oppstå noen økonomisk forpliktelse, jfr. landkommuneloven § 75.

Når ikke særlige grunner taler mot det, bør fylkestinget eller i tilfelle fylkesutvalget med Justisdepartementets samtykke etter landkommuneloven § 75, jfr. § 78, tredje ledd, overdra tilvisningsretten til formannen eller forretningsføreren for nemnda.

§ 13, femte ledd. Hvis forsyning eller fordeling av viktige varer ikke betryggende kan sikres gjennom de ordinære omsetningsledd påligger det nemnda i fornøden utstrekning å overta dette. Nemnda må i tilfelle innhente Kongens tillatelse i samsvar med lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 5 og følge de reglene som er gitt der om kommunehandel.

§ 14, første og annet ledd. Rekneskapen for forsyningsnemnda skal føres av fylkeskassereren. De midlene som nemnda får over, skal holdes i særskilt kasse. Departementet kan fastsette særskilte regler for rekneskapsføringa. Har nemnda med tillatelse av Kongen etter handelsloven § 5 overtatt vareomsetning, jfr. § 13, femte ledd, gjelder forskriftene i handelsloven §§ 33—38 om rekneskapsføringa.

§ 16, annet ledd. Fylket plikter å løyve tilstrekkelige midler til å dekke mulig underskott på vareomsetning og andre utgifter med forsyningsnemnda. Uten at løyving er gitt, må nemnda ikke sette i verk tiltak som kan føre til utgifter for fylket.

13 desbr. **Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.**

Departementet har i dag i medfør av lov om forsyningsnemnder av 9 juni 1939 § 4, jfr. kongelig resolusjon av 22

september 1939, gjort vedtak om endringer i de føre- 13 desbr.
segner om kommunale forsyningsnemnder
som ble gitt av Landbruksdepartementet 29 august 1939.

Etter endringene lyder vedkommende føreseger så:

§ 4. Forsyningsnemnda blir bundet ved underskrift av formannen sammen med forretningsføreren, med mindre kommunestyret med fylkesforsyningsnemnda sitt samtykke har vedtatt noe anna. Forat underskrifta skal forplikte kommunen økonomisk, må det likevel være gjort vedtak etter land- og bykommuneloven § 35 om å overføre myndigheten til å underskrive på vegne av kommunen.

Når ikke særlige grunner taler mot det, bør herreds- eller bystyret etter land- og bykommuneloven § 38 overdra tilvisingsretten til formannen eller forretningsføreren for nemnda.

§ 5, første ledd. Hver forsyningsnemnd skal ha en lønt forretningsfører. Likevel kan fylkesmannen etter søknad fritta en kommune for det, dersom han etter tilhøva meiner at formannen i nemnda kan vareta arbeidet på forsvarlig måte. Slik frittaing kan ikke gis dersom nemnda har overtatt vareomsetning, jfr. § 12, tredje ledd. Der det trengs kan nemnda ha flere lønte funksjonærer.

§ 12, tredje ledd. Hvis forsyning eller fordeling av viktige varer ikke betryggende kan sikres gjennom de ordinære omsetningsledd, påligger det forsyningsnemnda i fornøden utstrekning å overta dette. Nemnda må i tilfelle innhente Kongens tillatelse i samsvar med lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 5 og følge de reglene som er gitt der om kommunehandel.

§ 13, første til tredje ledd. Rekneskapen for forsyningsnemnda skal føres, revideres og godkjennes etter de samme reglene og på samme måten som kommunerekneskapen ellers. Har nemnda med tillatelse av Kongen etter handelsloven § 5 overtatt vareomsetning, jfr. § 12, tredje ledd, gjelder forskriftene i handelsloven §§ 33—38 om rekneskapsføringa. Departementet kan da fastsette en særskilt revisjonsordning.

§ 13, femte ledd: Ordene «Ordføreren i kommunen, kommunerevisjon og» går ut.

§ 15, annet ledd. Kommunen plikter å løyve tilstrekkelige midler til å dekke mulig underskott på vareomsetninga og andre utgifter med forsyningsnemnda. Uten at løyving er gitt, må nemnda ikke sette i verk tiltak som kan føre til utgifter for kommunen.

14 desbr. **Skrivelse fra Justisdepartementet.**

I medhold av lov nr. 3 av 10 juli 1936 om sivilt luftvern, jfr. kongelig resolusjon av 12 august 1937, bestemmer departementet at borgerne i Asker og Bærum har å meddele de nødvendige opplysninger som fastsettes angående innkvartering i tilfelle av krigsfare. Etter samme lovs § 3 vil det være forbundet med straffansvar å overtre de bestemmelser som i den anledning blir truffet.

14 desbr. **Skrivelse fra Justisdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 16 januar 1925 og 19 august 1932, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1891 om politivedtekter for rikets herreder, lov av 22 mai 1875 angående adgangen til å gi dramatiske og andre offentlige forestillinger m. v., lov nr. 2 av 19 april 1899 til beskyttelse av barn mot bruk av tobakk og lov nr. 3 av 17 juni 1932 om tillegg til politilovgivningen, har Justisdepartementet stadfestet en av Velfjord herredstyre, Nordland fylke, i møte 24 oktober 1939, vedtatt beslutning om ny politivedtekt for herredet.

Vedtekten lyder så:

§ 1. På offentlig vei, hvorunder i denne vedtekt er innbefattet enhver for alminnelig ferdsel bestemt eller alminnelig beferdet vei, kai, brygge eller bru, så vel som veiens kanter eller skråninger, må ikke oppløp eller sammenstimling av folk finne sted, slik at den offentlige orden forstyrres eller ferdselen hemmes. Heller ikke må det på slike steder foregå slagsmål, skriking, høyroset sang eller annen larmende, voldsom eller fornærmelig adferd, slik at den offentlige orden forstyrres, eller de veifarende forulempes. Det er også forbudt på nevnte steder å danse, drive kortspill samt nyte berusende drikker. Politiet (lensmannen) kan forby lek på disse steder, når den vil være til ulempe for ferdselen.

§ 2. Ingen må på offentlig vei legge eller kaste fra seg glass, spiker eller annet avfall som kan være til ulempe for ferdselen.

§ 3. Snø eller is må ikke fra gårds plass, tomt eller hage kastes ut på offentlig vei.

§ 4. Det er forbudt å flytte, ta bort, skjære eller risse i, skrive eller tegne på, rive løs eller på annen måte skade eller skitne til de til offentlig nytte eller pryð bestemte innretninger eller gjenstander som benker, trær, stakitter, stabbe- steiner, veistolper, rekkverk, grunder og liknende. Det samme gjelder hus som støter til offentlig vei.

Lovlig oppslåtte plakater og bekjentgjørelser er det forbudt å rive ned, skitne til eller gjøre uleselige. 14 desbr.

§ 5. På eller utover offentlig vei eller i dens umiddelbare nærhet må ingen fyre av gevær eller annet skytevåpen, brenne av fyrverkeri, krutt eller andre eksploderende stoffer, eller kaste stein, snøball eller annet som kan gjøre skade eller forulempe veifarende. Ved mineringsarbeid så vel som ved omgang med skytevåpen i nærheten av offentlig vei eller plass må tilbørlig forsiktighet iakttas.

§ 6. Kjelkeaking, herunder aking med sparkstøtting, skiløping, fotball eller enhver annen sport eller lek kan av politiet forbys eller innskrenkes på nærmere betegnede veier og offentlige plasser, når hensynet til ferdseilen eller den offentlige sikkerhet måtte gjøre det påkrevd.

§ 7. Slakting på eller i umiddelbar nærhet av offentlig vei er forbudt.

§ 8. Det er forbudt å la hingster gå løse i uinnhegnet hamnegang som støter til offentlig landevei så vel som i innhegninger ved offentlig landevei med mindre innhegningene er forsynt med så høyt og sterkt gjerde, at hingster ikke kan springes over eller trenge igjennom. Det samme gjelder også for sinte okser eller andre dyr som er farlige for den personlige sikkerhet.

Hester eller andre dyr må ikke tjores så nær offentlig landevei at de er til ulempe for trafikken.

§ 9. Politiet kan pålegge eier av hund, som viser seg bisk eller har for vane å forulempe mennesker eller dyr ved å fare mot dem eller gjøre til dem, å holde den borte fra offentlig vei, i band eller forsynt med munnkorg. Dette gjelder også hunder som politiet av hensyn til deres størrelse og rase finner å være farlige. Hund må ikke tas med i kirke eller offentlige forsamlinger.

§ 10. Sammenkomst med dans eller annen sammenkomst av utelukkende eller overveiende selskapelig eller underholdende art må ikke holdes uten tillatelse av politiet, dersom det er adgang for en ubestemt krets av personer. Fester for medlemmer av en forening behøver ikke politiets tillatelse, men må meldes til politiet minst 3 dager før de holdes.

Sportsstevner m. v. som det er adgang til mot betaling av inngangspenger skal på forhånd meldes til politiet minst 3 dager før de holdes.

Den eller de som arrangerer sånne sammenkomster er selv ansvarlig for opprettholdelse av ro og orden, eller ved et dertil oppnevnt ordensvern.

14 desbr. Mulige utgifter til politioppsyn kan av lensmannen kreves innbetalt på forhånd.

Barn under 15 år har ikke adgang til offentlig dans.

§ 11. Tillatelse til å gi konserter, dramatiske forestillinger, drive karusell, skytebane, ringkasting eller liknende eller vise fram kunster, severdigheter og liknende meddeles av politiet (lensmannen). Tillatelsen knyttes alltid til en bestemt person, som opptrer som ansvarlig, og kan kalles tilbake når som helst. Enhver som har fått tillatelse til å gi forestilling eller annet som er nevnt i denne paragrafen, skal etterkomme de regler som politiet foreskriver. Besøkende plikter å etterkomme politiets ordre i og utenfor lokalet og i det hele iakttas sæmmelighet og orden.

§ 12. De som gir konserter, forestillinger eller forevisninger av den i § 11 omhandlede art eller som næring driver skytebane, ringkasting eller liknende, skal betale en avgift til herredskassen for hver forestilling eller hver dag fra kr. 5 til kr. 50 etter politiets nærmere bestemmelse. Avgiften betales forskuddsvis til lensmannen.

Kirkekonserter og andre tilstelninger i veldedig øyemed kan holdes uten politiets tillatelse og fritas for avgift.

§ 13. På offentlige fester og sammenkomster er det forbudt å nyte, by fram rusdrikk, bråke, kjele eller syne uøvelig framferd eller på annen måte forstyrre den alminnelige ro og orden.

§ 14. Alle sammenkomster som trenger tillatelse av politiet skal være slutt senest kl. 2. I særlige tilfelle kan politiet dispensere fra denne bestemmelse.

§ 15. Tillatelse til å holde kinematografforestillinger gis av formannskapet, etter at uttalelse fra politiet først er innhentet.

§ 16. Personer som på grunn av beruselse eller av andre grunner vil kunne sjenere de øvrige tilskuere med høyrøstet eller upassende tale eller ved støtende opptreden, må ikke gis adgang til framsyningene.

§ 17. Av bruttoinntekten av kinematografforestillinger svarer bevillingshaverne en avgift til herredskassen. Formannskapet fastsetter hvor stor avgiften til enhver tid skal være. Ved billettsalget skal det brukes billettbooks eller billetttruller med billetter i fortløpende nummer godkjent av politiet.

Avgiften innbetales til lensmannen umiddelbart etter hver forestilling.

§ 18. Det er forbudt å selge og/eller gi bort tobakksvarer av enhver sort til barn under 15 år, når det er grunn til å tro at det er til eget bruk.

§ 19. Overtredelse av denne vedtekt straffes etter den alminnelige straffelov § 339, 2, som lyder slik: «Med bøter straffes den som overtrer noen av offentlig myndighet i henhold til lov under trussel om straff given forskrift.»

§ 20. Denne vedtekt trer i kraft en måned etter at den er stadfestet av Justisdepartementet.

Skriv frå Arbeidsdepartementet.

14 desbr.

I medhald av § 65 i brannlova frå 15 august 1908, jfr. kongeleg resolusjon frå 11 desember 1924, fastsett departementet at nemnde lov skal gjelda for Stranda bygningstrok i Stranda herad, Møre og Romsdal fylke.

Kongelig resolusjon.

15 desbr.

I henhold til sjøfartsloven § 122 og § 171, begges siste punktum, fastsettes at de der omhandlede bestemmelser i sjøfartsloven av 20 juli 1893, jfr. lov 4 februar 1938, under forutsetning av gjensidighet fra 1 januar 1940 utvides til også å gjelde fart mellom Norge og Finnland.

Kongelig resolusjon.

15 desbr.

Landbruksdepartementet bemyndiges til å treffe de bestemmelser som det etter §§ 1, 9, 16, 17, 19 og 20 i loven om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer — herunder også smittsomme sykdommer hos tamrein — av 14 juli 1894 med senere tilleggslover er tillagt Kongen å treffe bestemmelse om.

Kongelig resolusjon.

15 desbr.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sunnhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Fauske herredstyre, Nordland fylke, i møter 22 august 1938 og 6 november 1939 om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkulose syke skifter bopel.

II. De alminnelige helseforskrifter og tuberkuloseforskriften som nå gjelder for herredet, stadfestet ved kongelig resolusjon av 14 mars 1919, og epidemiforskrifter, stadfestet ved kongelig resolusjon av 2 desember 1899, oppheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann. Tilsynsmennene har hver i sin krets plikt til å påse at helseforskriftene blir gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges av og blant helserådets medlemmer i første helserådsmøte etter at nyvalt herredstyre har begynt sitt virke og fungerer valperioden ut.

15 desbr. § 2. Nybygging, hovedreparasjon eller flytting av beboelseshus eller av uthus, skal meldes til helserådets ordfører eller til kretsens tilsynsmann innen arbeidet settes i gang. Følgende skal iakttas og av tilsynsmannen påses fulgt:

- a) Ved nybygging skal det velges en tørrest mulig tomt eller en tomt som lett kan dreneres. Tomten skal ha tilfredsstillende avløp for kloakk og så vidt mulig lett adgang til godt og rikelig drikkevann.
- b) Avstanden mellom beboelseshus og stabur eller matbu på den ene side og W. C., fjøs, stall, grishus, hønsehus etc. på den annen side må ikke være under 10 meter. For revegårder skal denne avstand være minst 50 m.
- c) Tomten skal velges slik at det kommer så meget sol til beboelsesrommene som den plass en har til rådighet gir anledning til. Ingen hus må oppføres slik at det tar bort sol og utsikten fra et annet beboelseshus.
- d. Tomten skal før bygging settes i gang være drenert for grunn og overflatevann til en sånn dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårdsplasser skal alle fordypninger fylles igjen, så det ikke kan dannes søle- og vandammer. All matjord fjernes fra byggetomten. Gårdsplasser må ikke ha tilsig fra privet eller gjødselbinger etc.

- e) Beboelseshus skal oppføres på grunnmur av gråstein eller betong. Muren skal være minst 30 cm høy over jordsmonnet. Undermuren skal være tett, og hvor det ikke er kjeller, skal den være forsynt med 2 trekkhuller på hinannen motstående sider. Trekkhullene skal være minst 150 cm² og dekket med smågitret rist.

Over grunnmuren skal der legges et isolerende lag, så fuktighet ikke kan trekke opp i veggene fra muren.

Hvor der ikke er kjeller, skal det mellom jordsmonnet og golvet i 1 etasje være minst 60 cm.

Golvet i 1 etasje må være tett, trekkfritt. Er det ikke kjeller under huset skal golvet være dobbelt og forsynt med tørr fyll eller tjærepapp.

- f) I beboelsesrom skal høyden fra golv til tak ikke være under 2,30 m. I værelser med skråtak skal minst halvdelen av golvflaten ha en høyde til taket på 2,30 m.

Er det skråtak i et værelse som kun benyttes til soveværelse, kan takhøyden reduseres med 0,10 m. Dette gjelder også for beboelses- og soverom i eldre boliger. Høyden til tak måles til eventuell underkant av frittliggende takbjelke.

- g) Brukes det kokeovn i beboelses- eller soverom, må det anbringes godt virkende avtrekk for vanndamp etc. over ovnen. Også i andre hus skal dette være gjort innen et år

etter at disse forskrifter trer i kraft, eventuell annen av 15 desbr. helserådet godkjent ventilasjonsordning.

h) Vindusflaten i ethvert beboelses- og soverom og kjøkken skal være minst $\frac{1}{10}$ -del av golvflaten. I ethvert værelse skal det være minst et vindu som uhindret kan åpnes sommer som vinter. Har værelset vinduer på flere sider, skal et vindu på hver side kunne åpnes. Hvor lysforholdene er særlig gunstige, kan helserådet påby større lysåpning og omvendt.

i) Ikke i noe rom må det bo flere mennesker enn at det blir minst 10 m³ til hver.

§ 3. Kjellere skal være tørre, reine, luftige og lette å holde reine. Hvis det stadig samler seg vann i en kjeller, har helserådet rett til å kreve at det blir grøftet og drenert og i det hele tatt foretatt sånne forholdsregler at kjelleren holdes tørr.

I kjellere skal halvparten av alle vinduer kunne åpnes, så det kan luftes grundig ved gjennomtrekk.

Kjellere må ikke brukes til beboelsesrom uten etter spesiell på forhånd innhentet tillatelse fra helserådet i hvert enkelt tilfelle, og kun på vilkår helserådet fastsetter. Disse vilkår er i ingen tilfelle mindre vidtgående enn de krav som nedenfor stilles til kjellere, hvor det er verksted og liknende.

For kjellerrom som brukes til butikk, verksted og en hvilken som helst annen virksomhet skal følgende bestemmelser gjelde:

a) Høyde fra golv til tak skal være minst 2,20 m. Jordsmonnet på utsiden av muren må ingen steder nå mere enn 1,25 m ovenfor golvet. Muren skal være skilt fra jordsmonnet med en lysgrav av minst 60 cm bredde. Denne lysgravs bunn skal ligge minst 20 cm under kjellergolvets nivå og være godt avgrøftet og drenert for regnvann. Lysgraven må ikke dekkles med rist. Den skal være lett å holde rein. Grunnen under denslags kjellerrom skal være særlig godt drenert og tørrlagt. Under golvet skal være et minst 25 cm tykt kultlag, dekket med betong. Golvet skal være av tre.

b) Lysflaten skal minst være $\frac{1}{10}$ av golvflaten, ved dårlig lysforhold kan helserådet kreve større lysflate. Halvparten av vinduene skal kunne åpnes.

§ 4. Finner helserådet at beboelseshus, forsamlingshus, fabrikk eller andre hus eller rom hvor mennesker jevnlig skal ferdes, på grunn av fuktighet, utetthet, overbefolkning, mangel på lys eller luft eller andre helt påtakelige årsaker er skadelig for helsen, kan det påby manglene rettet og boligen etc. ikke benyttet før så er skjedd.

15 desbr. Intet skolehus eller forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

§ 5. Andre husdyr enn hund og katt og liknende (kanarifugler og liknende) må ikke holdes i beboelseshus, og heller ikke i hus som har vegg felles med beboelseshus, matbu, butikk, verksted eller rom hvor mennesker jevnlig forsamles. Fjøs, stall og liknende hus for dyr må ikke legges slik at det fra dem kan skje tilsig til brønn, bekk eller elv hvorfra det tas, eller vil bli tatt vann til bruk for husholdninger eller befrukter som bruker vann til tilberedning av nærings- eller nytelsesmidler. Heller ikke må det fra disse hus kunne skje tilsig til gårdsplass, veigrøfter og liknende.

Hvis så skjer må forholdet bringes til opphør innen et år etter at disse forskrifter trer i kraft.

I tettere bebygde strøk kan helserådet for det enkelte tilfelle fastsette spesielle regler for husdyrhold, og kan forby dette helt om det medfører ulemper for andre på grunn av stank, fluer, tilsig fra gjødselbinge eller av andre grunner.

Helserådet avgjør til enhver tid hva det skal anses som tettere bebyggelse.

§ 6.

a) Til ethvert beboelseshus skal det være privet med minst et avlukke for 10 mennesker som bor i huset. I leiegårder skal hver leilighet ha sitt eget privet. Priveter må ikke legges nærmere beboelseshus, matbu, stabur og liknende og vei som er åpen for alminnelig trafikk enn 10 m — og det må ikke fra priveter kunne skje tilsig til brønner, gårdsplasser, veigrøfter eller vassdrag hvorfra det tas vann til mennesker eller dyr, eller tas vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

b) Ved bygninger og steder hvor det jevnlig samles mange mennesker f. eks. skoler, forsamlingshus, hoteller, verksteder, fabrikker, anleggsbarakker skal det forefinnes priveter særskilt for kvinner og menn av sånn størrelse og innredning som helserådet i hvert enkelt tilfelle finner det påkrevd og forlanger.

c) Privetene skal være så tette at papir og liknende ikke kan blåses ut fra rommet under setene og at fluer og andre dyr ikke kan komme til dette. De må være slik innrettet at ekskrementer ikke kan sige ut. I tettere bebygde strøk skal ethvert privet være forsynt med tette beholdere til oppsamling av ekskrementene, og disse beholdere påses tømt innen de blir fylt.

Beholderne skal være dekt av tettsluttende lemmer bak til og på sidene. Hvis privet volder sanitære ulemper for

naboer har helserådet å påby manglene avhjulpet innen 15 desbr. kort frist og på sånn måte som helserådet i hvert enkelt tilfelle finner påkrevd.

- d) Med helserådets samtykke kan privetet innrettes i beboelseshus eller i hus som ikke ligger 10 m fra beboelseshus, matbu og liknende, hvis det innrettes vannklosett eller privet med flyttbare beholdere. Følgende må da iakttas:

Privetene må ikke ha vegg felles med kjøkken eller matbu og det må ikke komme stank fra dette til disse rom eller beboelsesrom. Klosettet må ha inngang fra gang eller utenfra, ha tettsluttende dører og være forsynt med luftpipe og vinduet skal kunne åpnes hele året. Setet skal være forsynt med fasthengslet lokk.

Anvendes flyttbare beholdere, skal disse stå på et vannrett underlag. Beholderne skal jevnlig påstrøs jord eller torvstrø, eller annet stoff som hindrer stank fra å bre seg. Privetet skal anbringes sånn at beholderne kan tas like ut i fri luft når de tømmes. Etter tømningen skal beholderne spyles reine.

I tettbygde strøk skal tømning av beholderne i den lyse årstid foregå om natten.

- e) Alle priveter skal til enhver tid holdes reine.
f) For pissoarer gjelder de samme forskrifter som for priveter. Dog skal de ha avløp til kloakk eller til annet sted etter helserådets påbud i hvert enkelt tilfelle.

Søppel og liknende.

§ 7.

- a) Søppel, oppsop eller annet avfall fra beboelseshus, forsamlingshus, fabrikker m. v. må ikke slås utenfor stuedørene, men skal enten brennes, samles i tette beholdere (kasser) forsynt med lokk, legges i kompost eller bortbringes til søppelplass som av helserådet måtte bli anvist.
b) I tettbebyggelsen må bare benyttes søppelkasser som foran nevnt. Kassene skal tømmes før de blir fylt og så ofte at stank unngås, og dessuten når helserådet av sanitære grunner måtte finne det påkrevd. Søppelkasser skal være anskaffet til ethvert beboelseshus, forsamlingslokale, verksted og liknende i de tettbygde strøk i herredet innen et halvt år fra disse forskrifters ikrafttreden.
c) Komposter og andre opplag av søppel, gjødsel, og liknende avfall må ikke legges nærmere allfarvei, beboelseshus, stabur, fabrikk eller verksted m. v. enn 10 meter og for øvrig som nevnt i § 5 i disse forskrifter. Komposter og liknende skal til enhver tid være dekt med jord, torv-

15 desbr. strø eller liknende som motvirker at stank brer seg. Vol-des det likevel sanitære ulemper av denne slags opplag kan helserådet påby andre forholdsregler tatt for å av-hjelpe disse, så som flytting, tilkasting og nedleggelse av komposten o. a.

- d) Vaskevann, skyllevann og liknende må ikke slås utenfor husdøren eller i nærheten av beboelseshus, matbu og lik-nende men i godt tildekte synkebrønner eller grøfter. Ved anlegg av disse må tas hensyn som nevnt i §§ 5, 6 og 7. Synkebrønn og grøft skal til enhver tid holdes i god stand.
- e) Kloakkvann skal under hensyntaken til de samme bestem-melser ledes som foran er nevnt til store synkebrønner, steinur eller beleilig bakkeskråning. Hvis mulig skal kloakker ledes til sjø. Enhver vask hvori tømmes skylle-vann, skal være forsynt med vannlås og fast rist.
- f) Åtsler av døde dyr skal brennes eller graves ned på et avsides sted minst 1 m dypt, såfremt ikke bestemmel-sene i lov om foranstaltning mot smittsomme husdyrsyk-dommer kommer til anvendelse.

§ 8. Transport av gjødsel, avfall, bingeiinnhold m. v. på offentlig vei skal foregå på en slik måte at intet av betydning spilles på veien.

I tettere bebygde strøk og på marker som har heldning til brønn, bekk eller annet sted hvorfra det tas vann til bruk for mennesker eller dyr, til annet husbruk, eller til bedrifter som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler skal gjødningsstoffer snarest mulig nedgraves eller tildekkes med jord. Slike stoffer må ikke opplegges eller spres nærmere vanntak som ovenfor nevnt enn 10 m.

Forskjellig.

§ 9. Fiskehoder og annet fiskeavfall kan i tynne lag an-bringes til tørring når det sørges for passende underlag av bord eller rammer så luften over alt har fri tilgang. Sånn tørring må ikke foregå mot offentlig gate eller vei og kan kun skje med det forbehold at naboer ikke sjeneres av stank. I de tettbebygde strøk kan sånn tørring ikke finne sted uten helserådets spesielle tillatelse for hvert enkelt tilfelle på for-hånd er innhentet.

§ 10. I smugene mellom husa i de tettbygde steder i herredet skal huseierne sørge for at det hvert år gjøres ordentlig reint, feies opp og ordnes, og ellers så ofte som det trengs i den lyse årstid.

Huseier skal til enhver tid holde det reint og ordentlig utenfor hus som støter til offentlig gate.

Drikkevann.

15 desbr.

§ 11. Brønn, bekk eller annet vanntak hvorfra det tas vann for mennesker eller dyr, til annet husbruk eller til bedrifter som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler, må ikke på noen måte forurenses. Til bruk som foran nevnt må ikke tas vann som kan ha tilsig fra privet, gjødselbinger og liknende, eller som ligger mindre enn 10 m fra sånt.

Brønner for drikkevann skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann og forurensninger, de skal tømmes og renses minst en gang hvert år, eller oftere om helserådet av sanitære grunner finner det påkrevd. Brønner som ikke er over 2 m på hver kant skal være steinsatt eller på annen måte kledd på sidene, overbygd og forsynt med tilhengeslet lokk.

Brønner beskyttes mot overflatevann ved en kant av vanntett materiale som raker minst 20 cm over jordsmonnet omkring, og utenom dette skal det graves en grøft 40 cm dyp og 30 cm bred, som fylles med hårdstampet leire. Jordsmonnet må på alle steder rundt brønnen ha helling fra denne. Brønner må beskyttes mot at spillvann renner tilbake til brønnen.

Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten omkring og være forsynt med tilhengeslet lokk.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus er pliktig til å sørge for tilstrekkelig og reint drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby bruken av drikkevann som finnes å være uhygienisk.

Vannledninger i tettbebyggelsen må spyles og reingjøres en gang årlig, og så ofte helserådet måtte finne det påkrevd av sanitære grunner.

Om bedrifter.

§ 12. Ved anlegg av bedrifter som skjønnes eller må kunne antas å volde sanitære ulemper for arbeidere, naboer og andre skal planen for anlegget forelegges for, og eventuelt godkjennes av helserådet innen anlegget påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang er underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser seg at noen bedrift blir drevet med større fare for den alminnelige sunnhetstilstand enn det nødvendigvis flyter av dens eget vesen skal bedriften rette seg etter de pålegg som helserådet måtte gi til forebyggelse av sanitære farer.

Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier, møller og liknende steder for tilvirkning, oppbevaring og

15 desbr. behandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle kan gripe inn hvis mangler ved vedlikehold, reinhold eller andre sanitære mangler gjør det påkrevd.

Om fjøsstell.

§ 13. Fjøs skal være lyse, reine, luftige og vel luftet. Storreingjoring skal holdes minst en gang hvert år. Denne skal bestå i vasking av golv, vegger og tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann, skurekost og skurefiller. Etter vasken luftes ved gjennomtrekk i flere dager. Kuene skal holdes reine. Melkekarr og alt som brukes til melkestellet skal behandles med den største reinslighet og aktsomhet. I ethvert fjøs skal det være vaskevannsstell, reint vann, såpe og reint håndkle.

Under melkingen må ombæring av stråfôr og annet som støver, utmåking av gjødsel m. v. ikke finne sted. Melken skal straks etter melkingen bringes ut av fjøset og avkjøles etter forskrifter herom. Melken må ikke bringes til beboelsesrom om den skal selges.

Den som melker skal være iført rein melkedrakt og skal før melkingen vaske hender og armer grundig. Er kuas jur eller bakpart tilsølet skal det også vaskes grundig før melkingen begynner, og deretter avtørres med rein og tørr klut. Melkespann skal være vel fortinnet, rustfri, reine og ha tett-sluttende lokk. Spannene må ikke benyttes til annet enn melk, og ikke stå henslengt på veikant, men straks tas hjem og reingjøres og luftes. Melkespann som ikke er vasket og dampsterilisert på meieriet skal straks de kommer tilbake reingjøres på følgende måte:

1. Først skylles spann og lokk 2 ganger med reint kaldt vann.
2. Deretter vaskes spannet med varmt vann tilsatt med kalk eller soda og stiv kost eller klut som etter hver bruk vaskes og kokes.
3. Skylling med kaldt vann.
4. Skylling med kokende vann så spann og lokk tørrer av seg selv. Ved denne skylling med kokende vann, er det forbudt å bruke kost, klut og liknende.
5. Deretter settes spann og lokk med bunnen opp bort til tørring på et reint, luftig og støvfritt sted. Dette skal også gjøres med spann som er dampsterilisert på meieriet.

Kan spannet før det atter skal fylles være tilstøvet, skal det før bruken skylles i reint vann.

Er det sykdom blant buskapen eller mistanke om smittsom sykdom hos noen av gårdens folk, skal salg av melk straks stanses og helserådets ordfører underrettes.

Det er forbudt å selge melk fra kuer som har kalvet for

mindre enn 5 dager siden uten å gjøre oppmerksom på at det 15 desbr. er råmelk. Hver fjøseier eller melkehandler har plikt til, om helserådet krever det, å legge fram attest fra dyrlege om sunnhetstilstanden i hans fjøs, eller fra det eller de fjøs han kjøper sin melk, såfremt en har mistanke om at det er sykdom blant besetningen.

Meierier, ysterier, melkeutsalg m. v.

§ 14. Foruten de alminnelige forskrifter om melk osv. skal følgende gjelde:

Meieriet har å nekte å motta melk som kommer i spann som ikke fyller bestemmelsene i foregående paragraf, og må selv ikke videreselge melk i sspann som ikke fyller nevnte krav.

All melk som utgår fra meieriet skal være pasteurisert etter metoder som helserådet godkjenner. Dette gjelder også returnmelk til leverandørene.

Rom hvor melk eller melkevarer blir behandlet eller om-satt skal være luftige, lyse og lette å holde reine. Disker og golv skal være av glatt, vanntett materiale og hver dag vaskes med reine koster, kluter og liknende.

Dører og vinduer vaskes en gang hver uke, vegger og tak hvert kvartal. Målekarr og annet redskap til tilvirking og omsetning av melken skal alltid holdes reine. Fluer skal holdes helt borte fra lokalet.

Tobakksbruk er forbudt i rom og lokaler som ovenfor nevnt, og spyting må ikke forekomme.

Det må være lett adgang til vaskevann, såpe og reint håndkle.

De personer som er ansatt i bedrift som ovenfor nevnt skal i arbeidstiden være iført hvite, reine klær. Kvinner skal ha hvitt, tettsluttende skaut eller hodekle som helt dekker håret og hindrer at løse hår kan falle ned på varene.

Melk eller melkeprodukter må ikke oppbevares i rom sammen med andre varer som kan sette usmak på melken eller på noen måte skjemme den. For meieri eller ysteri som har utsalg for melk gjelder dessuten forskriftene for butikker §§ 15, 23, 24 og 25.

I alle meierier, ysterier og melkeutsalg skal et eksemplar av disse forskrifter være opphengt, innrammet, på et for publikum lett synlig sted.

Om forretninger.

(Se også lov om tilsyn med næringsmidler og de i medhold av denne gitte forskrifter som til enhver tid er gjeldende).

§ 15. Alle forretninger og butikker skal til enhver tid holdes reine og vel utluftet. Utenfor inngangsdøren skal det

15 desbr. være fotskraper med rist. Golv og diskør skal daglig gjøres reine. Helserådet kan treffe nærmere bestemmelser om hvordan reinholdet skal utføres. Hovedreingjoring skal foregå en gang hvert år eller oftere om helserådet så bestemmer. Vinduer skal til enhver tid holdes helt reine.

Tørr feing er forbudt, likeså spyting på golvet. Butikker hvorfra det selges matvarer, nytelsesmidler etc. må ikke brukes til soverom eller til tilberedning av mat for personalet.

Alle butikker skal være forsynt med reit vaskevann, såpe og håndkle og de personer som håndterer varene skal jevnlig vaske hendene. De skal iaktta den største reinslighet ved all behandling og innpakking av varene. Avispapir og ureint papir er forbudt til innpakking av varer.

Alle salgsvarer bestemt til å spises eller drikkes skal så vel i butikk og på lager og i tilberedelsesrom være beskyttet mot støv, fluer, rotter, mus og annen ureinhet.

Når det lar seg gjøre skal varene oppbevares i vel tildekte kar, skuffer, skap med dører, hyller med forvegg av glass eller liknende.

Alt verktøi som målekar, skjær, kniver og liknende som kommer i direkte berøring med matvarer skal alltid holdes helt reine, og må ikke brukes til annet enn varer. Kundene tillates ikke å berøre andre varer enn dem de kjøper. Oppslag herom skal finnes på iøynefallende sted i enhver butikk. Tobakksrøking er forbudt i alle butikker hvor matvarer selges. Det tillates hverken butikkens folk eller kunder å sitte eller henge på disken, og butikken må ikke brukes til forsamlingslokale. Når kundene er ekspedert, skal de gå.

Et eksemplar av disse forskrifter skal være opphengt i alle butikker, innrammet under glass, på et sted så publikum lett kan se dem.

§ 16. Om bakerier.

(Se også loven om næringsmiddelkontroll og de i medhold av den gitte forskrifter).

- a) Bakeri og rom som står i åpen forbindelse med dette skal være rommelige, lyse og ha vinduer som lett kan åpnes. De må ikke brukes til soverom. Disse rom skal til enhver tid være godt utluftet.
- b) Gjenstander som er bakeridriften uvedkommende og som kan gi anledning til støv, stank eller hindre en effektiv reingjoring må ikke finnes i de rom som bakeridriften benytter.
- c) Bakeriet skal til enhver tid holdes reint. Hver dag etter endt arbeid skal golvet vaskes. Tak og vegger skal reingjøres minst hvert kvartal, vinduer og dører hver 14 dag. Under reingjoring må brødvarer ikke oppbevares i bake-

riet. Tørr feiing er forbudt. Aske og annet avfall fjernes 15 desbr. hver dag.

- d) Bakertrau, bakerbord, surkasser samt alle til bakingen benyttete gjenstander som hyller, plater, fjeler skal holdes omhyggelig reine. Smør, melk og andre stoffer eller varer som benyttes til framstilling av bakverk, må oppbevares i reine, vel dekte kar. De stoffer som brukes til strykning av bakverk skal tillages for hver dags behov. Strykevisker skal reingjøres hver dag i kokende vann.
- e) Melsekker skal renses og børstes omhyggelig før melet tømmes i bakertrau eller melkasse.
- f) Bruken av tobakk i enhver form er forbudt i bakerier. Piper, tobakk o. a. må ikke henslenges på sårne steder at mel, brødvarer og andre varer kan forurennes.
- g) Bakerne skal under arbeidet være iført en egen drakt av hvitt stoff, som ikke må brukes utenfor bakeriet. Drakten skiftes minst en gang hver uke.
- h) Bakerne skal vaske hender og armer før bakingen eller behandlingen av deigen begynner. Det er forbudt personer som lider av utslett eller smittsomme hudsykdommer på hender eller armer å arbeide i bakerier.
- i) Alle brødvarer, kaker og liknende skal behandles med den største reinslighet, og ved ombringelse eller forsendelse føres i tildekte kurver eller reine kasser som brukes til dette. I alle bakerier skal det være oppslått, innrammet under glass, et særavtrykk av disse forskrifter.

§ 17. Om slakterier og pøsemakerier.

- a) Golvet skal være av sement eller annet vanntett materiale, og ha helling til kloakkavløp med vannlås og rist. Det skal være innlagt vask og spyleslange.

Maskiner, redskaper og annet som brukes i bedriften, skal stå slik til at helserådet lett kan kontrollere og føre tilsyn med reinholdet. Det må alltid gjennomføres den største reinslighet både mens arbeidet står på og ellers. Alt avfall skal straks etter slaktingen fjernes fra slakteriet og legges i en tett jernkasse med tettsluttende lokk. Kassen tømmes minst 3 ganger i uken i vinterhalvåret — og daglig i sommerhalvåret — og i alle fall før den er helt full. Etter tømningen skal kassen spyles og desinfiseres med klorkalk. Avfallet skal graves ned. Det må ikke slenges i fjæren, på søppeldynger eller liknende.

Innmaten må ikke reingjøres i rom hvor kjøttet henger. Det må tas effektive forholdsregler for å hindre at fluer kommer til rom hvor kjøtt behandles.

15 desbr.

Kroker som slaktet skal henge på må anbringes slik at dette henger klar veggen.

- b) Hver dag etter arbeidets slutt skal golv, bord, disker og benker vaskes og spyles. Vinduer og dører vaskes en gang hver uke, eller så ofte det ellers måtte være nødvendig. Tak og vegger vaskes en gang hver måned minst.

Kjøtt og kjøttvarer skal fjernes fra rommene mens reingjøringen står på.

- c) Folk som arbeider i ovennevnte bedrifter skal ha på seg reint, hvitt lerretsforkle med armer. Det skal vaskes minst en gang hver uke. Ved vasken skal det være såpe og reint håndkle til enhver tid, og alle som arbeider der skal jevnlig vaske hender og armer.
- d) Tobakksbruk i enhver form er forbudt, likeså spytting på golvet.

Om kjøttkontroll.

§ 18. Fra den tid det blir etablert kjøttkontroll i Fauske skal alt kjøtt som produseres eller tilføres bygden passere kjøttkontrollen før det fallbys etter de herom gjeldende regler som måtte være gitt i lov.

Om kjøtt- og fiskeutsalg.

(Se også lov om tilsyn med næringsmidler og de gitte forskrifter for det hele land, jfr. § 38).

§ 19.

- a) Utsalgssted for kjøtt- og fiskeprodukter må ikke benyttes til beboelsesrom eller soverom, eller ha direkte adgang til sånne rom.

Det må ikke i eller ved utsalgsstedene oppbevares noe stoff som kan gi varene en annen lukt eller smak enn de normalt skal ha.

- b) I alle utsalg som omhandlet i denne paragraf skal golvene være flislagt, sementert eller bestå av annet glatt og vanntett materiale som helserådet i hvert enkelt tilfelle godkjenner, og ha helling til sluk, dekt med rist og forsynt med vannlås.
- c) Disker og hyller skal være av glattpolert stein eller annet glatt og vanntett materiale som helserådet godkjenner, og som ikke må kunne gi varene en annen lukt eller smak enn de normalt skal ha.
- d) Golv, border, disker og hyller skal vaskes hver dag, dører og vinduer minst en gang hver uke, og taket minst en gang hvert kvartal. Veggene skal være hvite og glatte og lette å holde reine.
- e) De her beskjeftigte personer skal under arbeidet være iført helt og reint antrekk av hvitt lerret. (Hvitt

forkle med brystsmekk, forermer, hvit lue eller hodetør-15 desbr. kle). Dette antrekk tas av når arbeidsstedet forlates (herunder også besøk på klosetter).

f) I alle ovennevnte utsalg skal det være springvann, vask og reine håndklær. Betjeningen skal alltid holde sine hender reine og sitt antrekk reint og pent.

g) Bruk av tobakk i enhver form er forbudt i ovennevnte utsalg.

h) Kjøtt og fisk skal utstilles slik at kundene lett kan velge hva de vil uten å berøre varene. Det skal være oppslått plakater på iøynefallende steder om at publikum ikke må berøre andre varer enn dem de kjøper.

i) Varer må ikke oppbevares i slakteri eller utsalg så lenge at det oppstår bedervet lukt av dem.

Fiskekasser må ikke stå slik til at det fra dem kan sive vann og liknende på golvet.

j) Kjøtt og fisk må ikke forhandles fra samme lokale.

k) Om de stoffer som kan brukes til konservering av kjøtt, kjøttvarer eller fiskevarer, vises til de forskrifter som er gitt i henhold til næringsmiddeloven.

l) Alt verktøy som kniver, kverner, økser, huggestabber og liknende skal alltid være reingjort og i god stand.

m) Fisk (fiskeprodukter) må hverken på disker, hyller eller utstillingsmontre legges på skitne fat, bretter eller i gamle kasser eller papir, og ikke utsettes for sol. Underlag av papir er forbudt.

§ 20. Omførselshandel med fiskeprodukter, kjøttprodukter, brødvarer og liknende kan skje etter de herom til enhver tid gjeldende forskrifter for det hele land.

§ 21. Torghandel, salg fra portrom eller åpne gater eller veier av kjøtt og fisk er ikke tillatt.

§ 22. Utsalg som ikke fyller de krav som disse forskrifter setter, eller som av andre grunner ikke er sanitære, eller som er sunnhetsfarlige, kan helserådet påby stengt til de påklagde mangler er avhjulpet.

Før nye utsalg tas i bruk skal de godkjennes av helserådet.

Om melkeutsalg.

(Se også lov om tilsyn med næringsmidler og de forskrifter som er eller blir gitt i medhold av denne, jfr. også §§ 14 og 15).

§ 23.

a) Melk- og fløteutsalg må før de tas i bruk anmeldes og godkjennes av helserådet. Når godkjent utsalg skifter eier eller innehaver, skal så vel den tidligere som den nye innehaver anmelde dette til helserådet før overdragelse finner sted, samt gjenopptakelse eller gjenåpning

15 desbr. av sånn forretning når den har vært nedlagt over 1 — ett — år.

- b) Utsalgsstedet skal ha egen inngang fra gate og må ikke ligge i umiddelbar nærhet av fjøs, stall og liknende bygninger eller innretninger som kan gi stank og anledning til utvikling av rotter, mus eller fluer.

Butikken må ha en høyde under taket på minst 2,5 m og en golvflate på minst 20 m². Det må innrettes et passende stort oppvaskrom med innlagt vann og godkjent oppvaskkum og utslagsvask, samt oppsettes varmtvannsbeholder.

- c) Utsalgsstedet med tilhørende godkjent rom (butikk, oppvaskrom, melkerom, og i tilfelle entre) må bare benyttes til melkehandelen, således ikke til annet arbeid eller oppholds- eller soverom. De må ikke ved dør eller annen åpning stå i forbindelse med sånt rom.

- d) Rommene må være lyse og luftige og forsynt med en av helserådet godkjent ventilasjon. Så vel vinduer som tilførselsventiler i disse forsynes med tett fluenetting.

Golvet i butikken skal utenfor disken være belagt med fliser eller annet jamgodt, av helserådet godkjent materiale, og må for øvrig være helt tett uten åpne fuger eller sprekker, og belagt med linoleum eller dermed jamgodt materiale som helserådet godkjenner.

Veggene i utsalget og melkerom belegges med veggfliser til brysthøyde (1,5 m). Den øvrige del av forretningen oljemaales i lyse farger.

Disk og reoler anbringes på ben og innres med ferrest mulig skuffer. Gjennomgangen i disken må være lengst mulig fra melkekummen. Disk, bord og reoler — f. eks. for ost og smør — skal være belagt med plate av slepen stein eller dermed jamgodt materiale som helserådet godkjenner. Dører i reolene (skyvedører) bør være av glass.

I disken anordnes diskevern for varene, og ved golvet klaff mot trekk (på innsiden).

I vindu som skal benyttes til utstilling av varer må det anordnes utstillingsskap med tett overdekke, helst av glass. I utsalg og tilhørende rom må det ikke installeres komfyr eller annen steikeinnretning (se for øvrig reiholdsregler). Det må innrettes skap eller rom for betjeningens garderobe.

- e) Det må finnes passende innretning for melkens avkjøling, hvorfor det anbringes kum med tilførsel av rinnende vann og avløp i sluk. Kummen som ikke må være av tre, forsynes med lokk og plasseres på innsiden av disken, og helst i dertil spesielt innrettet og godkjent rom.

Når kummen er flyttbar, skal den oppstilles således at det er lett adgang til reingjøring under og rundt den. Over kummen anbringes fast merke som tydelig angir innholdet i de forskjellige — f. eks. uskummet melk, fløte, kulturmilk osv.

Det må ikke oppsettes hyller, oppslås plakater eller liknende over melkekummen.

- f) Melkeutsalget med tilhørende rom skal til enhver tid være godt vedlikeholdt.

§ 24. Disse regler gjelder alle melkeutvalg i bygden. De melkeutvalg som finnes ved disse reglers ikrafttreden har en frist på et år til å bli satt i forskriftmessig stand. Når fristen er utløpet, skal det meldes av til helserådet som godkjenner innredningen, eller påbyr utsalget stengt til manglene er rettet.

Nye utvalg må ikke tas i bruk før de er godkjent av helse- rådet.

§ 25. *Reinhold.*

- a) I melkeutvalg må — foruten melk og fløte — kun forhandles eller oppbevares smør, ost (dog ikke sterkt luk- tende), margarin, egg, brød, konditorvarer, sjokolade, drops, melkehermetikk, safter, honning, øl, mineralvann, iskrem samt smørbrødpålegg hvortil oppskjermaskin må benyttes. Således må ikke forhandles eller oppbevares andre delikatesser, rå, stekte eller kokte kjøtt- og fleskevarer, eller fiskevarer.

Koking eller steking i utvalg med tilhørende godkjente rom tillates ikke, unntatt koking av te eller kaffe til be- tjeningens eget bruk.

Varene må være beskyttet mot publikum, fluer, støv og må ikke oppbevares i utsalget i sånn mengde at de er til hinder for godt reinhold. Utstilling av utildekte varer på diskevernet er ikke tillatt.

- b) Melkekar må være forsynt med håndtak, likeledes må målekarrene ha passende håndtak så enhver berøring med melken eller melkebeholderen kan unngås.

- c) I melkeutvalg og tilhørende rom må det til enhver tid herske orden og godt reinhold. Det daglige reinhold ut- føres om aftenen etter endt forretningstid hvorefter for- retningen luftes ut natten over.

Hver dag vaskes golv, disk, bord m. v. Minst hver uke vaskes dører og vinduer, eller så ofte det trengs.

Hovedreingjøring minst 2 ganger hvert år.

Golvteppe tillates ikke. Ved støvtørring må anvendes fuktig klut. Tørrfeing er forbudt. Petroleumsovn er for- budt til oppvarming av lokalet. Ølkurver og liknende pla- seres i oppvaskrommet.

- 15 desbr. d) Melkespann, beholdere, øser og liknende vaskes etter reglene i § 14.
- e) Husdyr tillates ikke holdt i forretningen.
- f) I ethvert melkeutsalg skal det være vask, vaskevann, såpe og håndkle for betjeningen. Reinslighet med person, klesdrakt må iakttas av alle som er beskjeftiget med melkens salg eller behandling. Personalet skal under arbeid være iført reint, hvitt overtrekk over den daglige drakt og ha hvit hodebekledning.
- g) Et eksemplar av diss regler og reglene om innredning av melkeutsalg skal, innrammet under glass, opphenges på et for publikum lett synlig sted i utsalgslokalet. Videre skal på lett synlige steder anbringes plakater: Røking forbudt, spytt ikke på golvet.

Om salg av næringsmidler m. v.

(Se lov om næringsmidler og de forskrifter som er utferdiget i henhold til denne lov).

§ 26. Til bruk for mennesker eller dyr må ingen selge eller på annen måte overdra nærings- eller nytelsesmidler som er bedervet eller skadelige for helsen. Det samme gjelder bruksgjenstander som kan være skadelige fordi de inneholder giftige bestanddeler. Det er likeledes forbudt å selge eller overdra til andre nærings- eller nytelsesmidler som er tilsatt noe stoff i større konsentrasjon enn tillatt etter gitte forskrifter, eller som er tilsatt annet stoff som av helserådet anses skadelig, eller som er egnet å skjule at varen er bedervet.

Helserådet kan stoppe alt salg og annen overdragelse av mistenkelige varer som ovenfor er nevnt inntil vedkommende vare er undersøkt. Helserådet er til dette øyemed berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Finnes varen å være skadelig kan helserådet beslutte at hele beholdningen skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers regning.

Helserådet kan forby salg eller annen overdragelse av matvarer og nytelsesmidler fra steder hvor det hos mennesker eller dyr forekommer tilfelle av smittsom sykdom, eller befryktes å forekomme slik sykdom, som kan overføres til andre med varen. Like med smittsom sykdom regnes basillebærer for smittsom sykdom. Denne paragraf får også anvendelse på gårder, butikker og enhver omsetning eller overdragelse av varer når behandlingen er utilfredsstillende, ikke forgår med den tilbørlige renslighet eller forsiktighet. Hvor det anses nødvendig kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne.

Hvor vedkommende person, forretning m. v., som en

beslutning måtte gå utover, ikke er enig i ordførerens av-15 desbr. gjørelse, kan vedkommende forlange saken innbrakt for første helse rådsmøte, dog uten oppsettende virkning.

Ingen som lider av noen sykdom som er eller kan anses å være smittsom og overføres til andre med nærings- eller nytelsesmidler, må delta i tilberedning eller forhandling av disse, og må ikke oppta sitt arbeid i produksjon eller forhandling av denne slags varer før han (hun) ved legeattest godtgjør at faren for smittens overføring til andre ikke lenger er til stede.

Om pelsdyr og dyregårder.

§ 27. Anlegg for pelsdyr og andre dyr må ikke legges så nær beboelseshus eller allfarvei at stanken kan virke sjenerende, og heller ikke legges slik til at der fra det kan komme tilsig til vanntak. Avfall fra anlegget skal brennes opp eller legges i kompost og dekkes med jord. Komposten må være inngjerdet av så tett ståltrådduk at hunder, katter og fugler ikke kan komme til den og rote i den.

Alle fôringskar og gjenstander som brukes til dyrenes fôring, røkt og pleie skal vaskes i egne kjøreler og ikke brukes utenfor anlegget, enten i hus, til mennesker eller dyr.

Sendingsskasser for pelsdyr må ikke settes inn i eller oppbevares i uthus for andre dyr før de eventuelt er grundig desinfisert og reingjort.

De som steller med dyrene skal ha særskilt fottøy til bruk i pelsdyranlegget og må grundig vaske dette eller skifte før de etterpå går inn i andre hus hvor mennesker eller dyr holder til eller ferdes.

Røkterne skal være iført overtrekksklær når de steller dyrene (f. eks. overalls) og vaske hender og armer grundig når stellet er ferdig og før han forlater anlegget. Dette gjelder også når han har stelt med gjenstander som hører til anlegget og som brukes til dyrene. Må dyr av en eller annen grunn for kortere tid tas inn i beboelseshus eller hus for andre dyr, må den største renslighet iakttas. Dyrene må i denne tid bare passes av røkteren. Dyr må ikke tas inn fra pelsgården til hygge i huset.

Når et dyr er brakt tilbake til sitt bur, skal det rom det har oppholdt seg i grundig reingjøres og luftes.

Skinn må ikke tas inn i beboelseshus til tilberedning.

Om boksamlinger.

§ 28.

- a) Bøker må ikke lånes ut til personer som lider av smittsom sykdom, eller i hvis hjem det er sånn sykdom.

- 15 desbr. b) Bøker som har vært i hjem hvor det har brutt ut smittsom sykdom under hjemlånet, og i det hele har vært eller mulig vært i kontakt med sårne syke, skal desinfiseres betryggende før de igjen innlemmes i samlingen eller lånes ut.
- c) Alle bøker i offentlige boksamlinger skal en gang om året etterses av samlingens bestyrer og en tilsynsmann fra helserådet (ordfører, helsesøster eller medlem av helserådet). Bøker som er så beskadiget at de ikke lenger er skikket til utlån skal tas vekk fra samlingen og brennes opp.

§ 29. Om kirker, hoteller, forsamlingslokaler, bevertninger, garasjer og reparasjonsverksteder m. v. gjelder forskrifter for det hele land (jfr. § 38).

De forskrifter som til enhver tid er gjeldende for de forskjellige lokaler eller bedrifter skal være oppslått innrammet under glass, på et lett synlig sted i disse lokaler.

§ 30. Om barberstuer og frisørsalonger m. v.

- a) Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, barbersalong, skjønnhetsinstitut m. v. må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjenning må innsendes på forhånd. Det samme gjelder flytting eller større forandring av bedrift som allerede er i gang.
- b) Ethvert lokale som tillates brukt til sårn bedrift, må ha en golvflate av minst 16 m².
- c) I dame- eller herrefrisørsalong m. v. med tilhørende rom må ikke oppbevares gjenstander som er bedriften uvedkommende, eller som kan hindre reinholdet, utbre stank eller for øvrig være til sjene for kundene.

Lokalet må holdes omhyggelig reint. Hår, såpeskum, papir, bomull, brukt tøy bringes unna etter hvert. Så vel reine som brukte servietter, frotekluter, kapper, håndklær m. v. skal oppbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.

- d) Hovedreingjøring av salongen med tilstøtende rom skal finne sted minst 2 ganger årlig. Golvet skal vaskes minst en gang daglig. Border, stoler og hyller og liknende skal avtørres med våt klut hver dag.
- e) Lokalene skal være godt ventilert så det til stadighet er frisk luft i dem.
- f) Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig reinslighet og vaske hendene grundig før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført rein hvit jakke eller frakk som skiftes minst 2 ganger hver uke, eller

så ofte ellers som det er nødvendig. Betjeningen må ikke 15 desbr.
røke i arbeidstiden. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsom hudsykdom, eller av sår, byller og liknende på hendene må ikke beskjeftiges i bedrift som her omhandlet.

- g) Ved barbering skal det for hver kunde brukes reinvasket serviett og reint dekke over nakkeputen. Brukes dt frotekluter, må disse alltid være reinvasket og tilstede i tilstrekkelig antall, og behandles på samme måte som bestemt for servietter.

Alt tøy som brukes mot kundens hud skal etter bruken vaskes, kokes og tørres godt på et reint og luftig sted.

- h) Barberkost tillates ikke brukt (hvis den ikke tilhører vedkommende kunde og bare brukes av denne). All innsåping skal foregå med hånd.

Barberskålen (såpeskålen) skal spyles med kokende vann etter hver kunde og såpen skylles av samtidig.

- i) Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes, heller ikke felles nakkebørste. Hver kunde skal ha reingjort kniv, børste m. v. I stedet for pudderkvast benyttes f. eks. en klype bomull som bare anvendes en gang. Alunstift i fyrstikkformat kan benyttes men bare en gang.

Pudder oppbevares i beholder med lokk.

- j) Ved klipping må det mellom halsen og kappen anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt som kun brukes en gang. Kappen skal alltid være rein og fri for hår, flass m. v.

Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke brukes om igjen.

- k) Alle redskaper som brukes i bedriften skal omhyggelig reingjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver, viklepinner for permanentapparater og liknende kokes, flamberes eller reingjøres og desinfiseres på annen av helserådet godkjent måte.

Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (30 dråper salmiakkspiritus til 200 gram vann) eller på annen måte som helserådet godkjenner.

Kammer bør oppbevares i høye glass fylt med 2 % lysoformoppløsning.

- l) Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som kan befryktes å være smittsomt, kan behandles når redskapene som brukes til deres behandling kokes etter bruken. Den som har betjent vedkommende kunde må etterpå vaske og børste sine hender grundig.

15 desbr.

§ 31. Om smittsomme sykdommer.

- a) Når noen som lider av tuberkulose som måtte antas å være i smittende stadium eller som ennå står under helserådets tilsyn flytter, skal den syke melde dette til helserådets ordfører før han akter å flytte, med opplysning om til hvem han flytter.

Den som mottar en tuberkuløs syk i sitt hjem, eller leier ut hus til sann syk, skal melde dette til helserådets ordfører før flyttingen finner sted.

I hjem hvor det er tuberkuløs sykdom i smittsamt stadium, må det ikke ansettes tjenere uten at vedkommende på forhånd opplyses om dette og eventuelt har hatt anledning til å konferere med helserådets ordfører om tje-
nesten og den med denne forbundne risiko.

- b) Personer som har hatt tuberkulose i smittsom form eller som ennå står under helserådets tilsyn, må ikke ta tjeneste i hjem hvor det er ungdom, i forretninger hvor det forhandles matvarer og liknende, på hoteller, internater, eller på andre steder hvor de kommer i forbindelse med mange mennesker eller matvarer uten at de på forhånd har fått helserådets tillatelse til å ta imot arbeid.

- c) Disse bestemmelser gjelder også personer som lider av andre kroniske, smittsomme sykdommer som syfilis, dryppert (gonorré) eller basillebærere for andre smittsomme sykdommer som ikke andre bestemmelser, som gjelder for hele riket, kommer til anvendelse på.

- d) Ved ethvert sykdomstilfelle som må antas å være farlig og smittsamt skal en snarest budsende lege og underrette helserådet, og det skal sørges for at den syke om mulig blir isolert. Alt samkvem med andre — inntil lege er kommet til stede og har gitt de nødvendige forholdsregler — skal innskrenkes til det absolutt nødvendige. Isolasjonen gjelder både den syke og den som steller med ham, den sykes gang- og sengklær og det han har brukt de siste dager før han ble syk og under sykdommen.

Matvarer må ikke anbringes i de rom hvor den syke oppholder seg.

- e) Fra sted hvor smittsom sykdom er brutt ut eller hvor det må antas at den er det, må alt salg av matvarer opphøre inntil helserådet på ny gir tillatelse til at salg igjen kan finne sted.

Barn fra hjem med smittsom sykdom skal holdes hjemme fra skolen og fra samkvem med andre barn til legetillatelse foreligger. Lærer i hvis hjem det er brutt ut smittsom sykdom, må ikke oppta undervisningen eller innfinne seg på skolen før helserådets tillatelse foreligger.

- f) Straks helserådets ordfører har fått melding om tilfelle 15 desbr. av smittsom sykdom og de foreløpige forholdsregler som er tatt, gir han eventuelt videregående forholdsregler og tar i det hele de skritt som tilfellet gjør påkrevd for mest mulig å hindre smitten fra å bre seg til andre.
- g) Klær, sengklær og annet som har tilhørt den syke og som han har brukt like før sykdommen brøt ut eller under denne, eller som har vært i sykeværelset, må ikke anvendes til eller overlates til andre før de er reingjort og desinfiserte på den måte som helserådet i det enkelte tilfelle bestemmer.
- h) Rom hvor syke med smittsom sykdom har oppholdt seg, må ikke tas i bruk av andre før det er reingjort og desinfisert som av helserådet bestemt.
- i) Skolebarn som lærerpersonalet antar har utøy, skabb, smittsom hudsykdom, skal sendes hjem med skriftlig beskjed til foreldrene om forholdet, og ikke tillates å komme på skolen før de er friske. Likeledes skal barn fra hjem hvor det er smittsom sykdom, sendes hjem og ikke tillates å møte igjen før de ved legeattest godtgjør at det ikke er noen fare for smitte til andre.

Almindelige bestemmelser.

§ 32. De påbud som helserådet gir og som er i overensstemmelse med disse forskrifter eller gjeldende lov og forskrifter utferdiget i henhold til lov, må etterkommes innen den av helserådet satte frist. Blir ikke påbudet etterkommet kan helserådet beslutte å la arbeidet utføre på vedkommendes regning, eller at forholdet blir å anmelde til rettslig forføyning.

§ 33. Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne når han anser hurtig inngripen nødvendig.

Er noen uenig i et påbud fra helserådets ordfører, kan han forlange saken brakt fram i første helserådsmøte. En anke til det samlede helseråd har dog ikke oppsettende virkning når helserådets ordfører finner det nødvendig at påbudet straks blir gjennomført.

§ 34. Eier og leier av hus er hver for seg ansvarlig for at de plikter som pålegges etter disse forskrifter blir oppfylt.

§ 35. Herredstyret sørger for at hvert hjem i herredet får et eksemplar av disse forskrifter tilsendt, og at det er på lager et tilstrekkelig antall eksemplarer for de nærmeste år fremover. Særtrykk av de paragrafer som omhandler reinhold og innredning m. v. av butikker, meierier, bakerier m. v. som særskilt er nevnt i disse forskrifter, trykkes samtidig

15 desbr. og tilstilles disse til opphengning på iøynefallende steder, innrammet under glass. Innrammingen er herredet uvedkommende.

§ 36. Helserådet har adgang til i enkelte tilfelle å gi dispensasjon fra disse forskrifter når det kan anses ubetenkelig. Dispensasjonen kan når som helst tilbakekalles hvis det er skjellig grunn til det.

§ 37. Disse forskrifter gjelder fra 3 måneder etter at de er stådfestet.

§ 38. I Lovtidend 1 avd. nr. 39 for 1939 side 1059—1061 er tatt inn en liste over de helse- og næringsmiddelforskrifter som gjelder for det hele land.

15 desbr. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av lov om rett til å utvinne gull m. v. av 17 juni 1869 bestemmes:

I. De ved kongelige resolusjoner av 13 april 1871, 20 januar 1900, 2 mars 1903, 29 mars 1906 og 3 juni 1932 fastsatte regler for utvinning av alluvialt gull på statens grunn i Hålogaland bispedømme gis sånn tilføyelse:

1. Inntil 1 januar 1946 må ingen uten tillatelse av Handelsdepartementet oppsøke forekomst av alluvialt gull eller tildeles utmål på sånn forekomst på statens grunn i Hålogaland bispedømme.
2. De nærmere betingelser for sånn tillatelse blir å fastsette ved kongelig resolusjon.

II. Denne resolusjon trer i kraft 1 januar 1940.

15 desbr. **Kongelig resolusjon.**

1. Det skal settes i verk tellinger av landets forråd av endel viktige råstoffer og halvfabrikata for industrien, bygningsartikler m. v., første gang pr. 31 desember 1939.

2. Alle bedrifter som sitter inne med forråd av slike varer som tellinga omfatter, plikter å gi de opplysningene som kreves, til den tid og på den måten som blir fastsatt.

3. Direktoratet for industriforsyning fastsetter hvilke varer tellinga skal omfatte. Det statistiske sentralbyrå får myndighet til å fastsette det som er nødvendig for å sette tellinga i verk.

4. Disse føresegnene trer i kraft straks.

15 desbr. **Skrivelse fra Handelsdepartementet.**

I medhold av §§ 90 og 109 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 stadfester departementet herved den av Aker herredstyre, Akershus fylke, 30 november 1939 vedtatte

vedtekt for salg fra offentlig sted, port-15 desbr. rom, automat m. v.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Salg fra de steder som er nevnt i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 89, 1, kan bare foregå fra plass som politiet godkjenner.

§ 1. Salg fra de steder som er nevnt i lov om handelsnæring § 89 må kun foregå fra kl. 8 til kl. 23,30 på hverdager og fra kl. 13 til kl. 23,30 på søn- og helligdager.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften må salg ikke finne sted etter kl. 17.

§ 3. Barn under 16 år må ikke drive salg som nevnt i § 2 eller bistå ved sånt salg.

§ 4. Uten særskilt tillatelse fra politiet kan salg fra automat ikke foregå på salgshaller, torg, gater, brygger og andre offentlige steder, fra fartøy og fra tomter og annen privat grunn og innganger til dem og innganger til bygninger, når disse steder står i umiddelbar eller fri forbindelse med alminnelig beferdet strøk.

§ 5. Den som vil drive salg som nevnt i § 2, må gi skriftlig melding om det til politiet før salget begynner. Når et utsalgssted flyttes eller nedlegges, skal dette meldes skriftlig til politiet.

De som allerede driver slikt salg, skal melde dette til politiet innen en måned etter at vedtekten er trådt i kraft.

Politiet fører fortegnelse over de mottatte meldinger.

§ 6. Den som driver slikt salg som er nevnt i § 2, skal rette seg etter de pålegg som politiet gir av hensyn til den alminnelige orden.

§ 7. Overtredelse av denne vedtekt straffes etter lov om handelsnæring av 8 mars 1935 §§ 112 og 113, jfr. § 92.

§ 8. Vedtekten trer i kraft 1 januar 1940. Fra samme tidspunkt oppheves «Vedtekt om salg fra offentlig sted, samt portrom», stadfestet av Handelsdepartementet 26 juli 1934.

Utgiver: Byråsjef C. Lampe.

Grøndahl & Søn boktrykkeri. Oslo.